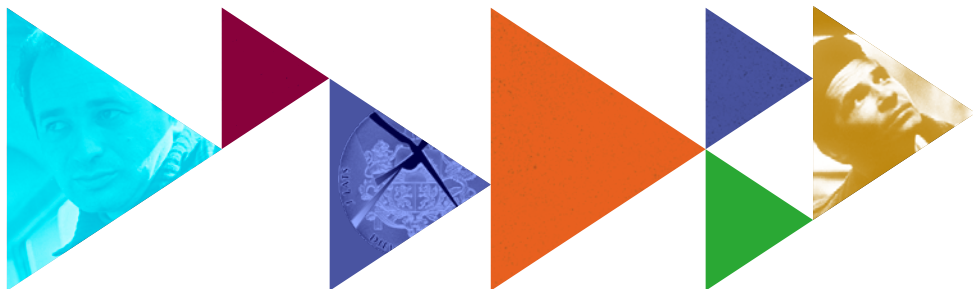

RĪGA. CENTRS

Orientēties Latvijas kultūras kanonā!

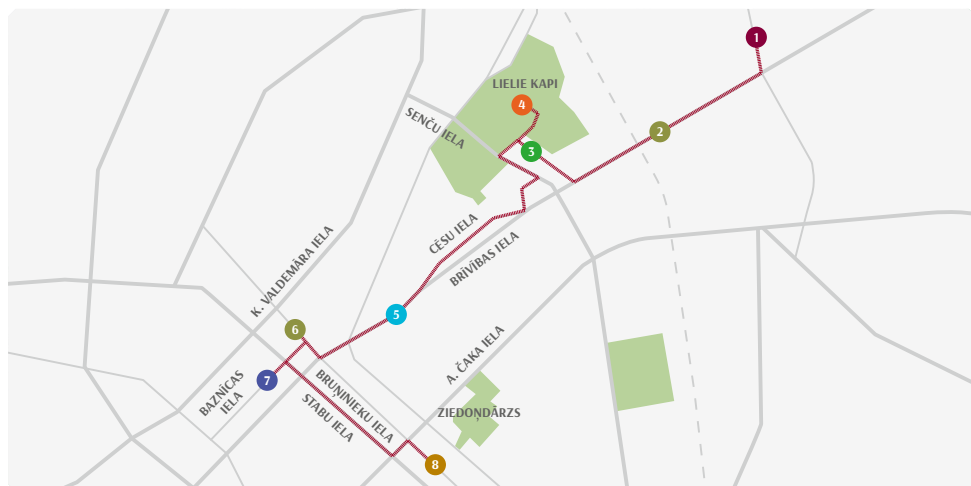
◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇ FOTO ORIENTĒŠANĀS ROKASLAPA ◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇

Ar ģimeni, draugiem vai klasesbiedriem sarīkojiet pārgājienu pilsētā!
Ejot kājām, maršruts ilgs ~1.5 h un mērosiet ~5.6 km.

1. Veiciet uzdevumus un fotografējieties norādītajās pieturvietās par piemiņu vai dalieties sociālajos tīklos ar tēmturi **#kulturaskanons!**
2. Paņemiet līdzi asfalta kritiņus! Tie noderēs uzdevumu veikšanai.
3. Papildu informāciju par kanona vērtībām meklējiet kulturaskanons.lv!
4. Varat dalīties komandās, finišā balsot par lieliskāko un mākslinieciski augstvērtīgāko risinājumu un apbalvot uzvarētājus ar Latvijas kultūras kanonā iekļauto rudzu maizi.

1. PIETURA. SKATUVES MĀKSLA

VEF Kultūras pils Ropažu ielā 2

Katrā Latvijas pilsētā un teju katrā ciematā ir savs kultūras nams vai pat vairāki. Mākslinieciskā pašdarbība ir viena no sabiedriskās dzīves sastāvdaļām, turklāt koru un deju kolektīvu dalībnieki sava vaļasprieka kulmināciju piedzīvo grandiozā notikumā – Dziesmu svētkos. Arī VEF Kultūras pils nodarbojas ar kultūrizglītības norišu organizēšanu. Te darbojas dažādi kolektīvi un interešu klubi – kori, ansambļi, orķestri, deju grupas, cirka studija, foto klubs, mākslas studijas, teātri. Viens no tiem ir **“Rīgas pantomīma”** – radusies kā amatieru teātra ansamblis,

Skats no iestudējuma “Ceļš”.
Foto: Valters Ezeriņš.

Šajā namā atrodas arī muzejs, kurā apskatāmas kādreizējās Valsts elektrotehniskās fabrikas (VEF) vēstures liecības, tostarp dizainera Valtera Capa konstruētā fotokamera “Minox”. Tās izmērs ir pavisam niecīgs, tāpēc minikamera nereti izmantota spiegu filmās. Fotogrāfijās, lai saprastu kameras izmērus, tai līdzās nereti novietotas kabatas šķiltavas. Būtiska nozīme šīs kameras izveidē bija fabrikas strādniekiem, kas atrada piemērotus tehniskos risinājumus. Mūsdienās oriģinālie “Minox” fotoaparāti ir kolekcionāru iekāroti objekti, īpaši skaitliski nedaudzie padomju

tā pastāvēšanas ziedu laikos atstāja nozīmīgu ietekmi uz Latvijas kultūras dzīvi kopumā. Padomju okupācijas apstākļos, kad daudz ko nedrīkstēja nosaukt vārdos, pantomīma kā kustību māksla ļāva no skatuves uzrunāt skatītājus ķermeņa, mūzikas, gaismu un simbolu valodā. Līdz tam Latvijā nebija šīs mākslas tradīciju.

okupācijas laikā ražotie ar iegravējumu “Made in USSR”. Stāvot uz VEF kultūras pils kāpnēm, pāri ielai pa labi var saskatīt kādreizējās VEF ēkas.

Roberta Ligera vadītā
“Rīgas pantomīma”
(20. gs. 60. g. b. –
70. g.) ir Latvijas kultūras
kanonā.

Roberts Ligers, 1980. Foto: Raimonds Rencis.

Roberts Ligers (1931–2013) kopš 1956. gada vadīja Celnieku kultūras nama “Oktobris” (Brūņinieku iela 10a) amatieru dramatisko studiju, to pamazām pievēršot kustību mākslai. Kopš 1967. gada ansambļa nosaukums ir “Rīgas pantomīma” un kopš 1973. gada tas darbojas VEF Kultūras pilī.

“Ceļš” (1969) – pirmā pantomīmas žanra pilnmetrāžas izrāde toreizējās Padomju Savienības teritorijā. Poētiskā izrāde tapa, iedvesmojoties no Imanta Ziedoņa dzejas. Iestudējuma centrā – cilvēka iekšējās pasaules strāvājumi un konflikti.

Pantomīma ir aktiera tēlojuma veids, kurā dažādas darbības un norises tiek atspoguļotas ar nosacītiem ķermeņa žestiem un mimiku.

Režisora Rolanda Kalniņa (1922) spēlfilmā “Elpojiet dziļi...” (1967), kura ir Latvijas kultūras kanonā, atainota arī sava laika Rīgas kultūras nama dzīve. Filmas epizodēs redzams arī Roberts Ligers un “Rīgas pantomīmas” trupa darbībā.

“Minox” fotokameras izmēri 17 x 27 x 80 mm, svars 125 gr.

Valters Caps (1905–2003) Otrā pasaules kara laikā aizceļoja uz Vāciju, kur bija viens no uzņēmuma “Minox” dibinātājiem. Domstarpību dēļ viņš uzņēmumu pameta.

Pēc Otrā pasaules kara “Minox” fotokameras turpināja ražot arī Vācijā kā oriģinālo VEF kameras modifikācijas, kas laika gaitā tika mainītas un piemērotas fototehnikas attīstības tendencēm.

VEF atradās Brīvības gatvē 214. Lielākā daļa rūpnīcas korpusu uzcelta 19. gs. beigās un 20. gs. sākumā kā elektromehāniskā rūpnīca “Unions”.

Izmantojot mimiku, žestus un pozas ekspresīvajā pantomīmas stilistikā, attēlojiet mīrkli no spiegu filmas un nofotografējiet to! Teicamam attēlam fonā iekļaujiet arī VEF ēku!

2. PIETURA. DIZAINS

Bijušās rūpnīcas “Sarkanā zvaigzne” teritorija Brīvības gatvē 193

Šī vieta saistāma ar Latvijas industriālo mantojumu. Kaut vairāki rūpnīcas korpusi nojaukti, dinamiskajā pilsētvidē var vērot daļējas agrāko rūpnīcu aprises un iztēloties, kā te izskatījās senāk. Šeit ražoti dažādi transportlīdzekļi, piemēram, **mopēds “Rīga-12”**, kura dizaina autors Gunārs Glūdiņš ilgu laiku strādāja rūpnīcā “Sarkanā zvaigzne”. Var teikt, ka viņa profesionālā ceļa sākums arī saistāms ar amatierpulciņu apmeklējumu. Zināms, ka tieši Arod biedrību kultūras nama Tautas tēlotājas mākslas studijas pedagogs viņu pamudinājis stāties Mākslas akadēmijā. Tūlīt pēc akadēmijas absolvēšanas Glūdiņš kļuva par fabrikas galveno dizaineru un piedalījās lielākās daļas rūpnīcā ražoto mopēdu un mokiku, tajā skaitā arī īpašu sporta motociklu, dizaina izstrādē.

Mopēda “Rīga-12” reklāma uz žurnāla “Zinātne un Tehnika” (1973, Nr. 7) aiz mugurējā vāka.

Mopēdi “Rīga-12” vairs netiek izmantoti kā ikdienas pārvietošanās transportlīdzekļi. Tie kļuvuši par Padomju Savienībā ražotu mopēdu kolekcionāru interešu objektu. Klātienē šis mopēds apskatāms Rīgas Motormuzejā. Gunāra Glūdiņa dizains joprojām ir klātesošs ne tikai muzeju kolekcijās, bet arī mūsu ikdienā, piemēram, 1992. gadā viņš izstrādāja grafisko dizainu Latvijas policijas transporta marķējumam, kas joprojām tiek izmantots.

Dizainera Gunāra Glūdiņa modeļtais mopēds “Rīga-12” (1973–1979) ir Latvijas kultūras kanonā.

Gunārs Glūdiņš (1938–2020) papildus pamatdarbam rūpnīcā “Sarkanā zvaigzne” izpildīja arī ligumdarbus VEF un ir, piemēram, radioaparāta “Spidola” (1971) un telefona “Elta” (1982) dizaina autors.

Rūpnīca “Sarkanā zvaigzne”. Kolekcija “Zudusī Latvija”.

Rūpnīca “Sarkanā zvaigzne” 1963. gadā tika izveidota uz 1927. gadā dibinātās Gustava Ērenpreisa velosipēdu fabrikas bāzes. Tā bija 1940. gadā nacionālizēta un pārdēvēta par Rīgas velosipēdu rūpnīcu. Pēc Otrā pasaules kara rūpnīcā sāka ražot arī motorizētus transportlīdzekļus, un tā kļuva par vienu no lielākajām motorrūpnīcām Padomju Savienības teritorijā.

Rīgas kinostudijas komēdijā “Dāvana vientuļai sievietei” (1973) kā mākslinieciskais izteiksmes līdzeklis iekļauti kuriozi reklāmas iespaidumi, tajā skaitā arī mopēda “Rīga-12” reklāma, kas to cildina kā vienlīdz noderīgu gan tūrisma izbraucieniem, gan praktiskām vajadzībām.

Gaisa tilta rajonā, netālu no VEF, filmēta Latvijas kultūras kanonā iekļautā spēlfilma “Lāčplēsis” (1930). Mēmajās filmās sejas izteiksmei un pozai bija ļoti svarīga loma, kas sasaucas ar pantomimas stilistiku.

Kadrs no filmas “Lāčplēsis”

Atrodiet ceļā kādu transportlīdzekli, kura dizains jūs iejūsmina. Varbūt jums pat paveiksies sastapt kādu senāku modeli. Fotografējieties pie izvēlēta transportlīdzekļa kā mimi, ar sejas izteiksmes un pozas palīdzību paužot savu attieksmi!

3. PIETURA. LITERATŪRA

Indrānu iela 17

Šī iela atklāta 1930. gadā un ļauj iztēloties tālaika Rīgu. 17. namā kādu laiku pirms kara apmetušies dzejnieki Mirdza Ķempe un Eriks Ādamsons.

Erika Ādamsona stāstu un noveļu krājums “Smalkās kaites” pieder pie latviešu modernistiskās īsprozas pārmaiņu rādītājiem. Tajā cilvēks atklāts kā iekšēji disharmoniska, zemapziņas un kompleksu varai pakļauta būtne, kuras racionālās vēlmes pārtrauc pēkšņas iedomas un ireālas iegribas. Noveļu varoņos ir dziļi slēpušies, bieži vien pašam indivīdam neizprotami instinktu un kaprīžu uzliesmojumi, kam viņi nav spējīgi pretoties. Ādamsons prozas centrā izvirza neparasto, subjektīvo, nejaušo, dīvaino un mirklīgo, vienlaikus atsakoties no morālas pamācīšanas pozīcijām un skatot dzīvi un cilvēkus kā spožu un daudzveidīgu mozaiku, kurā nav galīgu un neapstrīdamu patiesību un vērtību.

Rakstnieka Erika Ādamsona stāstu krājums
“Smalkās kaites” (1937) ir Latvijas kultūras kanonā

Eriks Ādamsons (1907–1946) ir ridznieks gandrīz visu mūžu. Pilsēta un tās vēsture ir viens no galvenajiem viņa iedvesmas avotiem. Nacistiskās okupācijas laikā Eriks Ādamsons nevarēja publicēties ar īsto vārdu, tāpēc parakstījās ar pseidonīmu Ēriks Rīga.

Mirdza Ķempe un Eriks Ādamsons 1937. gadā Rīgā. Foto: nezināms. Rakstniecības un mūzikas muzeja krājums

Nofotografējieties pie 17. nama tā, lai attēlā var redzēt piemiņas plāksni! Kā mimi atspoguļojiet kādu savu vai līdzbiedru smalku kaiti jeb iedomu! Piemēram, mēģiniet attēlot cilvēku, kuram ļoti negaršo āboli!

4. PIETURA. TAUTAS TRADĪCIJAS

Lielie kapi

Šajā teritorijā 16. gs. ierīkoti kapi, lai no buboņu mēra mirušos varētu apglabāt pēc iespējas tālāk no pilsētas centra. Sākotnēji tika iedalītas atsevišķas teritorijas lielākajām pilsētas draudzēm, un draudžu iecirkņi bija norobežoti ar koka žogiem. Pēc būvnieka Kristofa Hāberlanda norādēm koka sētu vietā tika izveidots sarkanu ķieģeļu žogojums ar koka latīņu starposmiem, taču gadu gaitā robežas kapsētā izzuda un izveidojās mūsdienās redzamais parka plašums.

Kapsētas Latvijā, tāpat kā daudzviet pasaulē, ir viena no būtiskām kultūrvēstures mantojuma zīmēm. Tās liecina par cilvēku vajadzību veidot attiecības ar nāvi, izrādīt cieņu priekštečiem un senčiem ģimenē, dzimtā vai kādā citā kopienā. Daudzviet mirušo apglabāšanas vietas tiek uzskatītas par svētām, bet arī sekulārs skatījums kapsētā paredz noteiktu, cieņpilnu uzvedības kodu – pieklusināt balsi, neskriet, nodoties apcerei, neko neņemt līdzi, uzturēt kārtību.

Piemineklis arhitektam
Reinholdam Smēlingam

Jāzeps Grosvalda darbs
"Kapi", 1917.

Piemineklis Krišjānim Baronam

Kapu kopšana ir Latvijas kultūras kanona vērtība tautas tradīciju nozarē.

Šajos kapos apglabāti vairāki ar Latvijas kultūras kanonu saistīti cilvēki:

- būvmeistars Kristofs Hāberlands (1750–1803)
- arhitekts Reinholds Smēlings (1840–1917)
- valodnieks Kārlis Milenbahs (1853–1916)
- "Latvju dainu" apkopotājs Krišjānis Barons (1835–1923)
- gleznotājs Jāzeps Grosvalds (1891–1920)

Grosvalds, dienot latviešu strēlnieku rindās, veltīja tiem darbu sēriju (1916–1917), kurā daudzveidīgi atklājās kara traģika. 1920. gadā mākslinieks Parīzē mira no Spāņu gripas, urna ar viņa pelniem sākotnēji tika noglabāta Perlašēza kapsētā kolumbārijā, taču 1925. gadā viņš tika pārapbedīts Rīgas Lielajos kapos.

Šis 1917. gadā nezināma autora uzņemtais Jāzeps Grosvalda portrets ar mazliet skumjo, bet silto smaīdu nevilus rosina iztēloties strēlnieku satikšanos mūžībā.

Uzmeklējiet kādas pieminētās personas kapavietu un nofotografējieties pie tās, ar mīmu izteiksmes līdzekļiem atspoguļojot pārdomu brīdi par zudušiem laikiem un visa laicīgā pārejošo dabu!

5. PIETURA. KINO

Brīvības iela 101–103

Filma “Baltie zvani” ir kultūrvēsturiska 1960. gadu sākuma Rīgas liecība. Caur lieliem kontrastiem, unikālā veidā sapludinot dokumentālā kino un spēlfilmas žanrus, tajā izcelts personīgais, intīmais, cilvēcisks, sniedzot skatītājiem spilgtu realitātes un mākslas sakausējumu.

Filmas centrā ir divi galvenie tēli: rīta pilsēta Rīga un maza meitene baltā kleitā, kas, mērojot ceļu balto ziedu meklējumos, izrāda skatītājam galvaspilsētas ielas, veikalu skatlogus un cilvēkus. Viņa ik pa laikam it kā nejauši parādās kadrā kā spilgts, balts plankums uz filmas tumši pelēkā, asfalta kolorīta fona. Meitenes pieturvietas un šķēršļus iezīmē pa ceļam satiktie garāmgājēji un nebeidzami ceļu remonta un celtniecības darbi kā vienots vizuāli fonētisks ansamblis.

Filmas scenārija autors Hercs Franks ir teicis:

“Poētiskajam kino ir dziļāks saturs, kas izteikts nevis vārdos, bet attēlos. Var teikt, ka mēs filmējam ne vien zemi, bet arī debesis. Tas nozīmē, ka filmām ir kāds garīgs satvars. Mēs uzņemam arī to, kas nav redzams. Mēs filmējam ne tikai cilvēkus, bet arī to, ko viņi jūt un pārdzīvo. Lūk, tas ir poētiskais kino.”

Filmas kulminācijas epizode, kurā ceļa rullis apstājas, neuzbraucot balto zvaniņu pušķītim, filmēta Brīvības ielā.

Filma „Baltie zvani” (1961) ir Latvijas kultūras kanonā. Šis režisora Ivara Krauliša (1937–2004) filmas inscenējums ir Herca Franka (1926–2013) nopelns, savukārt operatora Ulda Brauna (1932–2017) kameras rokraksts visu rāda pēc iespējas ticamāk un mākslinieciski izteismīgāk.

*Kinorežisors Hercs Franks.
Nacionālā Kino centra krājums.*

Kadrs no dokumentālās filmas “Baltie zvani”. Rīgas Kino muzeja krājums.

Izvēlieties vietu šajā posmā un uzzīmējiet uz asfalta baltos zvanus! Mēģiniet zīmējumu nofotografēt tā, lai var redzēt ielas un transporta kustības telpisko varenību iepretim zīmēto ziedu trauslumam!

6. PIETURA. ARHITEKTŪRA

Baznīcas un Bruņinieku ielas krustojums

Pilsētvidē tieši arhitektūra visuzskatāmāk parāda laikmetu maiņas. Šajā Rīgas daļā ir vairākas ar kultūras kanonu tieši saistītas ēkas.

Dailes teātra ēka ir vērienīgākā 20. gadsimta vidus kultūras būve un spilgts padomju modernisma arhitektūras piemērs. Ēka ir unikāls internacionālā funkcionālisma arhitektūras paraugs un zīmīga sava laikmeta liecība gan tās ārējā veidolā, gan interjerā.

Tepat blakus ir arī Rīgas 1. slimnīca – viens no arhitekta Reinholda Šmēlinga projektiem. Šmēlings izstrādāja Rīgas pilsētas attīstības plānu, kas noteica skaidrus funkcionālā zonējuma un telpiskās struktūras attīstības pamatprincipus. Tie galvaspilsētā saglabājušies joprojām. Viņš ir autors daudzām 19. un 20. gadsimta mijā celtām sabiedriskajām ēkām un privātiem īres namiem. Pēc Šmēlinga projektiem celtās skolas, slimnīcas, tirgi, ugunsdzēsēju depo un policijas ēkas ir ne tikai sociāli būtiski, bet arī ar pārliecinošu arhitektoniski māksliniecisku vērtību, kas atbilst 19. un 20. gadsimta mijā Eiropā aktuālajiem stilistiskajiem virzieniem.

Arhitektes Martas Staņas (1913–1972) projektētais Dailes teātris ir Latvijas kultūras kanonā.

Dailes teātris kā trupa dibināts 1920. gadā un sākotnēji atradās Lāčplēša ielā 25. Jau pirms Otrā pasaules kara Dailes teātra vadītājs režisors Eduards Smilģis loloja sapni par jaunu teātra ēku.

1959. gadā tika izsludināts konkurss par jaunās ēkas arhitektonisko veidolu Brīvības ielā 75, taču būvniecību uzsāka tikai 1966. gadā.

Režisora Eduarda Smilģa (1886–1966) Dailes teātris, 1920–1964 ir Latvijas kultūras kanonā. Tas bija jauna virziena teātris, kura izrādēs izpaudās 20. gadsimta sākuma modernisma strāvājumi, īpaši – simbolisms un ekspresionisms.

Arhitekts Reinholds Šmēlings (1840–1917) ir Latvijas kultūras kanonā. Viņš laikā no 1879. līdz 1915. gadam bija pilsētas galvenais arhitekts.

kulturaskanons.lv/maps atradīsiet norādes uz vairākiem Reinholda Šmēlinga projektiem šajā Rīgas daļā.

Dailes teātra ēka ar Rīgas 1. slimnīcu fonā. Dailes teātra krājums.

Rīgas 1. slimnīca 20. gs. sākumā. Fotogrāfs nezināms. Latvijas Nacionālās bibliotēkas Mākslas un mūzikas centra krājums.

Mēģiniet atrast skatupunktu, no kura vienlaikus redzama gan Dailes teātra, gan Rīgas 1. slimnīcas ēka. Fotografējieties ar tām fonā, mēģinot ar simbolu un ekspresijas palīdzību atainot versiju par “moderno cilvēku”!

7. PIETURA. MŪZIKA

Laukums Vecās Svētās Ģertrūdes baznīcas priekšā Ģertrūdes ielā 8

1 944. gada 15. martā cilvēku pārpildītā Vecajā Svētās Ģertrūdes baznīcā emocionāli sakāpinātā noskaņā notika kantātes “Dievs, Tava zeme deg!” pirmatskaņojums, kamēr garām brauca brūkošās nacistu armijas tanki.

Drīz pēc kantātes pirmatskaņojuma gan abi solisti, gan kora vadītājs, gan teksta autors devās trimdā un pēc politiskā režīma maiņas – padomju okupācijas – par kantāti “Dievs, Tava zeme deg!” ilgu laiku klīda vien leģendas.

Taču pirmatskaņojuma ieraksts, kas veikts šajā baznīcā, ir saglabājies Latvijas Radio fonotēkā un šodien noklausāms bibliotēkās, apmeklējot Latvijas digitalizēto video un audio ierakstu piekļuves portālu “Diva.lv”. Ierakstā dzirdama arī klausītāju balsu murdoņa un citi trokšņi, kas piešķir papildu dimensiju un aizved klausītāju pagātnē.

Savukārt, līdzās baznīcai redzamās modernās ēkas un mūsdienu ikdienišķās norises no stāstiem par skaudro pagātni mūs ved šodienā. Latvijas kultūrā vēsturiskiem notikumiem piešķirta kolektīvās atmiņas funkcija. Arī kantāte ir viens no tiem skaņdarbiem, kas ieguvis simbolisku jēgu.

Ar kritiņu uz ietves pie baznīcas uzzīmējiet asociācijas, kas jums saistās ar Latvijas vēstures likločiem! Dariet to ar pietāti pret vēsturisko vidi!

Latvijas kultūras kanonā ir komponistes Lūcijas Garūtas (1902–1977) kantāte tenoram, baritonam, korim un ērģelēm “Dievs, Tava zeme deg!” (1943).

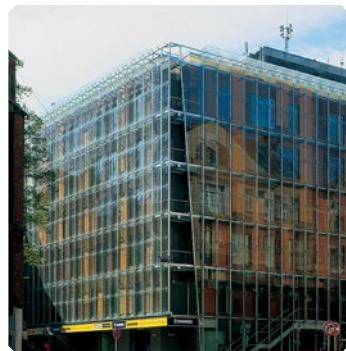
Lūcija Garūta 1935. gada maijā. Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas Foto un attēlu arhīvs.

Kantātes teksta autors Andrejs Egliiss (1912–2006), pirmatskaņojumu izpildīja diriģenta Teodora Reitera koris, tenora un baritona partijas – Mariss Vētra (1901–1965) un Ādolfs Kaktiņš (1885–1965), bet ērģeles spēlēja pati komponiste Lūcija Garūta.

Latvijas monētu programmas “Latvija. Laikmetu grieži un laikmetu vērtības” ceturtā sērija “Valsts” vēsta par Latviju, kas uzmirdzējusi no ne būtības tumsas, tad atkal ierauta tajā, tomēr laimīgi atdzimusi. Viena no sērijas monētām veltīta šai kantātei.

Arhitekts Andris Kronbergs (1951) ir Latvijas kultūras kanonā. Viņa projekti veidoti ar pietāti pret vēsturisko vidi, arhitektūrai raksturīga formu skaidrība un tīrība, kas saglabā emocionalitāti un respektē apkārtnējo apbūvi un krāsas, kā to varam vērot arī stiklotajā ēkā Baznīcas ielā 20/22.

8. PIETURA. VIZUĀLĀ MĀKSLA

Ģertrūdes, Stabu, Bruņinieku ielas rajons starp Avotu un Valmieras ielām

Proletāriešu rajonu iedzīvotāji, mainoties politiskajam režīmam Latvijā, bija vienīgi, kuriem nenācās mainīt dzīvesvietu. Kamēr Rīgas centra dzīvokļos un jaunos blokmāju rajonos uz dzīvi apmetās neskaitāmi iebrucēji no Krievijas, Rīgas centra strādnieku rajonos dzīvesvieta palika tā pati, taču pati dzīve bija mainījusies, pilsētā valdīja citi dzīves likumi.

Egons Spuris bija pirmais fotogrāfs, kurš mērķtiecīgi pievērsās Rīgas strādnieku rajonu iemūžināšanai, uzskatīdams to par savu mūža darbu un ciklu “Rīgas proletāriešu rajoni 19. gadsimta beigas, 20. gadsimta sākums” par sava veida pašportretu.

Vairākas cikla fotogrāfijas pieder subjektīvajam dokumentālismam. Tā pamatā ir cilvēku dzīves atspoguļojums caur autora personīgo redzējumu, kurā cilvēka tēls nespēlē galveno lomu, bet ir daļa no kompozīcijas. Vienojošā tēma šīs sērijas darbos – vēlmē attēlot ne tik daudz cilvēku dzīvi šajos rajonos, cik sajūtas, kādas rodas, tur dzīvojot.

Egona Spura foto no cikla «Rīgas proletāriešu rajoni 19. gadsimta beigas, 20. gadsimta sākums». Latvijas Nacionālā mākslas muzeja krājums.

attīstībai. Tā bija fotoamatieru kustība, tādēļ padomju ideoloģija to tik ļoti nekontrolēja, līdz ar to klubā valdīja labvēlīgāka augšne dažādiem eksperimentiem.

Egons Spuris darbojās laikā, kad fotogrāfijai bija jāaicina sava vieta mākslas pasaulē – Padomju Savienības pirmajās dekādēs fotogrāfiju atzina tikai žurnālistikas ietvaros. Liela nozīme Egona Spura ceļam uz atzinību bija 1962. gadā dibinātajam Rīgas Fotoklubam, kas apvienoja savas paaudzes fotogrāfus un kalpoja par platformu dažādu estētisko ideju

Fotogrāfa Egona Spura (1931–1990) cikls “Rīgas proletāriešu rajoni 19. gadsimta beigas, 20. gadsimta sākums”, 20. gadsimta 70.–80. gadi, ir Latvijas kultūras kanonā.

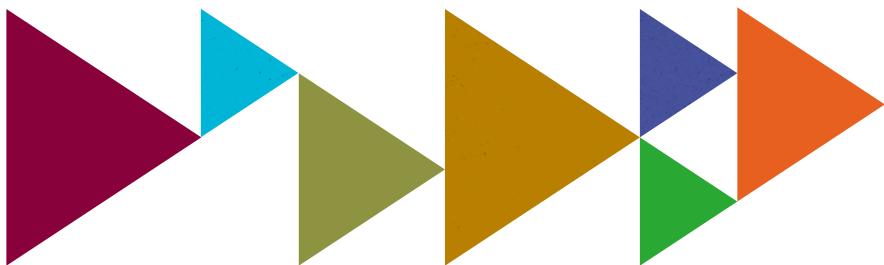

Egons Spuris. Pašportrets. No Egla Spura arhīva.

Proletāriešu rajoni Egona Spurim bija ļoti pazīstami, jo arī viņa mājas atradās vienā no tiem – Bruņinieku, Čaka un Avotu ielas kvartālā.

Cikls “Rīgas proletāriešu rajoni 19. gadsimta beigas, 20. gadsimta sākums” atrodas Latvijas Nacionālā mākslas muzeja un Intas Rukas personīgajā krājumā, taču tiešsaistē aplūkojams egonsspuris.com.

Dodieties pastaigā pa Stabu, Bruņinieku vai Ģertrūdes ielu, ielūkojieties ēku pagalmos un novērojiet, kas mainījies kopš “proletāriešu laikiem” un kas saglabājis tāds pats! Redzēto fiksējiet fotoliecībās, iekomponējot kadrā katru pastaigas dalībnieku vērigā skatītāja pozā!

Papildu informāciju par kanona vērtībām meklē
www.kulturaskanons.lv